

Dizajn má zmysel, iba ak je potrebný

Hlavná architektka z dánskeho štúdia Norm Architects Linda Korndal prišla do Bratislavy priblížiť tvorbu štúdia v rámci cyklu prednášok Clubovka, no odhalila o trochu viac – o práci i o sebe.

Text: Tatiána Lesajová; Foto: archív Norm Architects (Jonas Bjerre-Poulsen), Grus Grus – Valentína Nídelová (portrét)

Linda so zánietením rozpráva o svojej práci, prístupe a postupochoch pri tvorbe. Z myšlienok ju počas rozhovoru vytrhne iba zmysel pre estetiku a detail – zmení tému a s nadšením začne opisovať svietidlo, ktoré visí v kaviarni, kde sa zhovárime, upozorňuje na rozdielnú materiálnosť vloženého schodiska do interiéru. Nadšenie pre dizajn, architektúru a detail, ktorý podľa nej tvorí interiér, je zrejmý počas celého rozhovoru. Mladá, no rozhladená a inšpiratívna osoba – Linda Korndal priblížila na konci januára v bratislavskej Mozartovej sále rozmanitú tvorbu štúdia Norm Architects. V ňom pôsobí ako jeden z troch parterov. Napriek svojej profesionalite pri našom neformálnom rozhovore pred prednáškou priznala, že i keď víta príležitosť hovoriť pred odborným auditióriom, má trému ako každý iný človek.

Tatiána LESAJOVÁ: Je zrejmé, že názov vášho štúdia «Norm» odkazuje na tradíciu, či doslovne «normy», štandardy, ktoré sa vytvorili počas rokov v architektúre a dizajne a obe sú veľmi dôležitou súčasťou vašej práce. Spomenuli ste však, že máte ambíciu vytvárať vašou prácou nové «normy» pre severský dizajn. Čo podľa vás konkrétne predstavuje základ pre tieto nové pravidlá?

Linda KORNDAL: Toto je náročná otázka. Je veľmi ťažké povedať, čo sa stane pravidlom alebo normou v budúcnosti. Vždy, keď človek prispieva svetu niečím novým, mal by sa sám seba opýtať, prečo by to tam malo byť. Otázka «Prečo?» je veľmi dôležitá. Spochybňuje vytváranie vecí, ktoré svet nepotrebuje. Keď niečo tvoríme – či je to dizajn alebo architektúra, stále sa vraciame ku kontextu a k tomu, prečo to vôbec navrhujeme. V našich návrhoch sa zameriavame na podstatu vecí. Všetko nadbytočné je

odstránené až do momentu, keď už naozaj nie je čo ubrať, ani pridať. Do bodu, v ktorom samotná vec dosahuje harmóniu, keď produkt nie je «nedorobný», ale, naopak, ani «predizajnovaný».

TL: Takže v skratke – veci by mali mať zmysel?

LK: Áno, správne. Pekne povedané!

TL: «Norm Architects» je multidisciplinárne štúdio. Zaoberáte sa architektúrou, produktovým dizajnom, fotografiou, grafikou. Osobne vášim blavným odborom je architektúra. Zaujímalo by ma, ako prebieha kreatívny proces v štúdiu? Je každý zabrnutý do navrhovania vo všetkých oblastiach, či naopak – každý je zodpovedný iba za svoje pridelené povinnosti?

LK: Zaujímavosťou je, že sme všetci architekti – traja partneri, absolventi rovnakej univerzity

Vlúdna redukcia: typologický hybridný priestor «Kinfolk Gallery» definuje neformálna, no elegantná atmosféra a domácka útulnosť.

Bezťažkový vzhľad: štýlistickým zámerom návrhu mramorovej misy «Hover Bowl» bolo zachytiť kontrast ťažkého objektu a jeho nehmotnej levitácie. Výroba MENU. menu.as

Magické predstavenie: scénografia «Table for Everyone» vznikla pri príležitosti 75. výročia kodanského obchodného domu Illums Bolighus.

LINDA KORNDAL, ARCHITEKTKA: «Ak vytvoríte nejakú vec, je to ako by sa stala <malým človekom>. Dávate veciam dušu, stanú sa vašimi priateľmi.»

ty. Jonas a Kasper skončili štúdium so zameraním na navrhovanie budov, ja so zameraním na nábytkovú tvorbu a doslova sme si to vymenili.

TL: Prečo?

LK: Akosi to prišlo samo – počas nášho spoločného vývoja. Keď sme boli v štúdiu iba my traja, každý bol veľmi špecializovaný – to znamená, že ja som robila výhradne architektúru, Kasper iba produktový dizajn a Jonas sa zameriaval na «art directing», «branding» či fotenie.

Pred rokom sme sa však rozhodli, že je načase rozrásť sa. A pribrali sme do tímu štyroch ľudí. Myslím, že pre nás partnerov je dôležité udržať si vlastnú špecializáciu, no ľudia, ktorých sme prijali, sa medzi nami «pohybujú». Čo znamená, že veci konečne nadobudli

synergiu. Je to súčasť našej novej stratégie, v ktorej sa kompetencie zlučujú.

Vždy sme boli zvedaví, či projekt, ktorý pôvodne prišiel do môjho oddelenia, môže skončiť napríklad ako produkt. Povedzme, že Jonas bude robiť kreatívnu spoločnosť zaoberajúcu sa koženými výrobkami a naším výstupom sa nakoniec stane nový produkt – kožená taška. Kasper bude navrhovať bicykel, pričom zistíme, že bicykel potrebuje vlastnú predajňu, ktorú tiež navrhne. Ako som spomenula – ak sa sami seba pýtame: «Prečo,» samotný potenciál zadania nás navádza i do ďalších oddelení štúdia. Popritom zostávame pri našej špecializácii, aby sme vedeli spracovať projekt do detailu.

TL: Čo vám prináša najväčšiu radosť z práce – navrhovanie či realizácia, resp. výsledok, alebo oboje?

LK: To je veľmi zaujímavá otázka. Oboje má svoj «šarm». Ale nemyslím, že jedno bez druhého je viac ako iba myšlienka.

TL: Všetko musí byť dokončené, aby z toho mohol mať človek dobrý pocit. Bola som skôr zvedavá, či preferujete niektorú fázu procesu.

LK: Asi mám skrytú túžbu odpovedať, že detail je to, čo tvorí priestor. Teší ma, keď vidím podlahu z drevených dosiek, ktoré svojím formátom, respektíve líniami, podčiarkujú symetriu priestoru. Vždy mám obavy, keď sa veci začínajú stavať. Nevieť prečo.

Ale tá časť predtým, keď sa stretávate s výrobcami, dodávateľmi a zhovárate sa, čo sa bude diať – to je pravdepodobne moja obľúbená fáza.

Dizajn na každý deň: kúpeľňová séria «Stand» (návrh pre Ex.1) bola inšpirovaná škandinávskou tradíciou a atmosférou severskej krajiny. es-1.com

Jasný estetický názor: interiéry dánskych súkromných bytov a domov (ako napríklad kodánsky «Toumhouse IV», na obrázku) nesú typický rukopis ateliéru Norm, ktorý vyniká striktnosťou, tlmenou paletou farieb a premysleným výberom materiálov.

Atrium 2/2017 atriummagazin.sk — Reabov

Foto: Wijn van Woudenberg | beeldesteel.com

Silný charakter: skromné kaviarenské prostredie «10R2 Cafe» ukazuje, že aj s minimom prístrojov možno rozvinúť intenzívnu interiérovú identitu podniku.

TL: Kto je pre vás ideálny klient? Ten, ktorý presne definuje, čo potrebuje, a je prítomný počas všetkých fáz projektu, alebo ten, ktorý vám dá «voľnú ruku»?

LK: Myslím, že keby ste sa spýtali mňa a Kaspera, ktorý má na starosti produktový dizajn, odpovedali by sme úplne rozdielne. Kasper by rád dostal možnosť vyberať si a začať od základov. Ja mám rada, keď môžem riešiť konkrétny problém. Vždy si rada vypočujem, čo sú klientove prania, pretože som presvedčená, že každý dom či priestor by mal byť vyrobený «na mieru» pre ľudí, ktorí ho budú užívať. Vždy klientov počúvam, no zároveň ich vyzývam, aby sa nad vecami zamysleli. Pýtam sa, prečo veci robia tak, ako zvyknú, pýtam sa «cez filter» architektúry, kým si nemyslím, že ich príbeh «dáva zmysel».

TL: Čo doposiaľ považujete za váš najdôležitejší projekt? Nemusí byť «veľký», skôr dôležitý pre vás osobne.

LK: Mám jeden projekt, ktorý je mi veľmi blízky. Ide o dom, ktorý sa práve stavia v Nórsku, tento rok by mal byť dokončený. Pracovala som na ňom tri roky a všetko je tam navrhnuté do posledného detailu.

TL: Takže preto je taký výnimočný?

LK: Áno, šťastí aj preto. Ale do veľkej miery aj z dôvodu, že dom je pre klienta, s ktorým sme

si okamžite porozumeli. Spolupracovalo sa mi s ním výborne, dokonca sme mali rovnaké názory na mnohé stránky života. Myslím si, že zadanie bolo veľmi zaujímavé – vytvoriť niečo minimalistické, a zároveň útulné. V dome sú miesta, kde môžete tráviť čas v spoločnosti druhých, ale i miesta, kde nájdete súkromie iba pre seba. Na tento projekt sa naozaj teším, keď ho uvidím «naživo».

TL: Čo konkrétne máte doma alebo používate z vecí, ktoré pochádzajú z dielne vášho štúdia?

LK: Príliš veľa (smiech). Ak vytvoríte nejakú vec, je to ako by sa stala «malým človekom». Dávate veciam dušu, stanú sa vašimi priateľmi. Rada sa však obklopujem i objektmi, ktoré vytvorili iní dizajnéri. Mám veľa vecí, ktoré navrhli moji kamaráti. Keď sa prejdem po byte, každý z objektov mi niekoho pripomenie – objekty sa stávajú akýmiś mementom ľudí, ktorých mám rada. —

Článok vznikol v spolupráci s iniciatívou Clubovka – sériou uvoľnených prednášok so svetovými či domácimi architektmi, dizajnérmi a umelcami. Jej ďalšie pokračovanie je naplánované na 27. apríla 2017, keď do Bratislavy – opäť do Mozartovej siene v Pálffyho paláci na Ventúrskej ulici – zavíta kultúrová «olfaktorická alchymistka» Sissel Tolaas. clubovka.sk

LINDA KORNDAL NORM ARCHITECTS

Dánske multidisciplinárne štúdio Norm Architects vzniklo v roku 2008. Tvoria ho architekti Kasper Ronn, Jonas Bjerre-Poulsen, Linda Korndal a ďalší spolupracovníci. Štúdiové portfólio prekytuje širokým záberom architektonických, interiérových či produktových realizácií – nábytkom, svetlidlami, mnohokrakými doplnkami a podobne. Všetky charakterizuje zdržanlivý rukopis, typická severická racionalita, ktorej však nechýba iskra zmyselnosti, ani dotyk ľudskej citlivosti. normcph.com

Foto: Grus Grus – Valentína Nidešová (oporté)